

REGLER FÖR ÅTERVINNINGSSYSTEM FÖR PANTFÖRSEDDA RETURPLASTFLASKOR

Suomen Palautuspakkaus Oy:s (nedan "Palpa") verksamhetsområde är återvinning och återanvändning av dryckesförpackningar som utnyttjas som material samt utveckling, förvaltning och övervakning av ett återvinningssystem som behövs för detta samt annan verksamhet som anknyter till dryckesförpackningar. Palpa har fått ett godkännande av Birkalands miljöcentral för sitt återvinningssystem för pantförsedda Returplastflaskor som de utvecklar och upprätthåller. De Returplastflaskor som hör till systemet beviljas skatteförmån i enlighet med lagen om accis på vissa dryckesförpackningar (1037/2004).

I dessa regler föreskrivs om rättigheterna och skyldigheterna för de näringsidkare som ansluter sig till systemet. Näringsidkare som ansluter sig till systemet är skyldiga att följa dessa regler vid användning av Returplastflaskor.

1. DEFINITIONER

Pant är en avgift som uppbärs i samband med detaljhandelspriset på dryckesförpackningar vid ett detaljhandelsställe. Avgiften återbetalas till konsumenten när han eller hon returnerar en Returplastflaska som hör till systemet till en Mottagare för återvinning. Palpas styrelse beslutar om Pantens storlek. Panten ska dock vara minst så stor som fastställs i statsrådets förordning om retursystem för vissa dryckesförpackningar (180/2005) eller i den bestämmelse som ersätter denna förordning. Panten inkluderar mervärdesskatt.

Pantbetalare är tillverkare, packare eller importör av drycker som i sin produktion använder Returplastflaskor eller en annan aktör som har godkänts för återvinningssystemet, förbundit sig att följa dess regler och betalat de avgifter som fastställts i dessa regler och andra beslut.

Mottagare är den returplats som har registrerat sig i Palpas datasystem och har rätt att motta pantförsedda Returplastflaskor som hör till systemet för återvinning.

Återvinningsoperatör är en näringsidkare som har godkänts och utsetts av Palpa. De mottagna pantförsedda Returplastflaskorna transporteras till näringsidkarens samlingsplatser för vidare behandling.

Returplastflaska är en pantförsedd dryckesförpackning avsedd för förpackning av drycker och tillverkad av plast som utnyttjas som material enligt Palpas vid respektive tidpunkt gällande förpackningsspecifikation.

Pantavgift är en ersättning som Pantbetalaren betalar till Palpa för införande av Returplastflaskor i det pantförsedda återvinningssystemet. Pantavgiften ska betalas när ett parti av Returplastflaskor ges ut. Storleken på pantavgiften per Returplastflaska motsvarar storleken på den Pant som betalas på Returplastflaskor.

Anslutningsavgift är en engångsersättning som Pantbetalaren betalar till Palpa för de anläggnings- och utvecklingsinvesteringar som Palpa gjort i återvinningssystemet. Anslutningsavgiften betalas när näringsidkaren registrerar sig till systemet. Palpas styrelse beslutar om storleken på Anslutningsavgiften. Anslutningsavgiften återbetalas inte till Pantbetalaren även om Pantbetalaren skulle utträda ur systemet.

Årsavgift är en ersättning som Pantbetalaren alternativt betalar till Palpa i stället för Anslutningsavgiften för de anläggnings- och utvecklingsinvesteringar som Palpa har gjort i återvinningssystemet. Årsavgiften betalas varje kalenderår för varje år inom vilket Pantbetalaren ger ut ett parti av Returplastflaskor som hör till systemet. Palpas styrelse beslutar om storleken på Årsavgiften. När Pantbetalaren har betalat Årsavgiften 5 gånger anses Anslutningsavgiften vara betald. Årsavgiften återbetalas inte till Pantbetalaren även om Pantbetalaren skulle utträda ur systemet.

Återvinningsavgift är en ersättning som Pantbetalaren betalar till Palpa för kostnader i anknäpning till upprätthållande av återvinningssystemet. Återvinningsavgiften betalas i samband med Pantavgiften och den är förpackningsspecifik dvs. storleken på avgiften bestäms utgående från antalet förpackningar av Returplastflaskor som Pantbetalaren har gett ut. Återvinningsavgiften kan vara av olika storlek för olika typer av Returplastflaskor och förpackningar. Grunderna för hur Återvinningsavgiften fastställs bekräftas av Palpas styrelse på så sätt att Återvinningsavgiften fastställs enligt orsaksprincipen för att motsvara de kostnader som orsakas av detta system.

Kodavgift är en ersättning som Pantbetalaren betalar till Palpa för uppdatering av kodbiblioteket för returautomater som hör till systemet med koder för Returplastflaskor som har godkänts för systemet. Kodavgiften betalas efter att den nya förpackningen har registrerats i systemet. Palpas Kodavgift baserar sig på kodbibliotekets kontroll- och uppdateringskostnader. Palpas styrelse beslutar om storleken på Kodavgiften.

Garanti är en betryggande säkerhet som Pantbetalaren har ställt till Palpa för att täcka de ansvar som fastställs i dessa regler och andra ansvar som anknyter till systemet. Garantin ställs när Pantbetalaren ansluter sig till systemet. Palpas styrelse fastställer storleken på garantin enligt det uppskattade antalet Returplastflaskor som årligen ges ut av Pantbetalaren. Om omfattningen av Pantbetalarens verksamhet ändras väsentligt, har Palpas styrelse rätt att förplikta Pantbetalaren att ställa en extra garanti till Palpa utöver den redan betalda Garantin.

Pantersättning är en ersättning som Palpa betalar till Mottagaren för de mottagna pantförsedda Returplastflaskor som är identifierbara och godkänts tillhöra återvinningssystemet vid en kontroll.

Behandlingsersättning är en ersättning som Palpa betalar till Mottagaren för behandling av returnerade pantförsedda Returplastflaskor och utbetalning av panten till konsumenter. Ersättningen betalas till Mottagaren i samband med Pantersättningen som betalas av Palpa. Ersättningen betalas till Återvinningsoperatören för levererade och kontrollerade Returplastflaskor som godkänts tillhöra systemet. Behandlingsersättningen kan vara olika stor för olika Returplastflaskor. Storleken på ersättningen som betalas för en Returplastflaska fastställs av Palpas styrelse i enlighet med de ovannämnda principerna omkostnadsmotsvarighet.

Transportersättning är en ersättning som Palpa betalar till transportföretaget eller en annan aktör för transport av Returplastflaskor som mottagits från Mottagaren till mellanlagret eller Återvinningsoperatören. Ersättningen baserar sig på kostnaderna för transporterade transportförpackningar som är försedda med Palpas koder. Palpas styrelse beslutar om storleken på ersättningen som baserar sig på transportkostnaderna och grunderna för hur den fastställs utgående från kostnadsmotsvarigheten.

2. BESKRIVNING AV SYSTEMET

Palpa beslutar vilka Returplastflaskor som införs i återvinningssystemet för pantförsedda returplastflaskor som det upprätthåller. De Returplastflaskor som godkänts för återvinningssystemet för pantförsedda returplastflaskor ska uppfylla de gällande förpackningsspecifikationerna och markeras enligt gällande märkningsanvisningar och koder.

I återvinningssystemet för returplastflaskor som upprätthålls av Palpa betalar Pantbetalaren en Pantavgift till Palpa när den ger ut ett parti av Returplastflaskor. Pantavgiften motsvarar det antal Returplastflaskor som ges ut. Genom att betala avgiften får Pantbetalaren sina Returplastflaskor införda i återvinningssystemet under den förutsättningen att Returplastflaskorna har registrerats i systemet.

När en dryck som har packats i en Returplastflaska säljs till en konsument, betalar konsumenten en Pant på dryckesförpackningen. När konsumenten returnerar Returplastflaskan till Mottagaren återbetalas Panten till konsumenten. Mottagaren får en Pantersättning av Palpa för den betalda Panten och en Behandlingsersättning för behandling av den returnerade Returplastflaskan och de kostnader som har orsakats av utbetalning av panten till konsumenten.

Transportör som har valts av Mottagaren och godkänts av Palpa samlar in de Returplastflaskor som returnerats till Mottagaren och levererar dem vidare till Återvinningsoperatören. Palpa betalar en Transportersättning till transportören eller transportörerna.

Pant betalas till konsumenten endast för identifierbara och hela Returplastflaskor som hör till systemet och är försedda med Palpas märkningar.

3. MÄRKNING OCH IDENTIFIERING AV PANTFÖRSEDDA RETURPLASTFLASKOR

De Returplastflaskor som hör till systemet markeras med en EAN-kod och ett visuellt kännetecken. Palpa fastställer kraven på EAN-koden och det visuella kännetecknet och Pantbetalaren får separata anvisningar om märkningar som ska användas på Returplastflaskor, när den ansluter sig till systemet. En till systemet godkänd Pantbetalare ska registrera koderna och märkningarna vid Palpa innan en Returplastflaska ges ut. EAN-kod och ett visuellt kännetecken enligt systemet får inte användas utan ett på förhand givet skriftligt tillstånd av Palpa. Pantbetalaren förbinder sig att endast använda den angivna EAN-koden på pantförsedda Returplastflaskor som säljs i Finland.

Alla automater som hör till systemet ska kunna läsa de ovannämnda koderna.

Palpa betalar Pantersättningar, Behandlingsersättningar och Transportersättningar endast för identifierbara pantförsedda Returplastflaskor som hör till systemet. Identifieringen sker i returautomater på basis av EAN-koden och vid manuell mottagning utifrån klara kännetecken.

4. ANSLUTNING TILL SYSTEMET

4.1 Pantbetalare

Återvinningssystemet för pantförsedda returplastflaskor är öppet för alla de Pantbetalare som förbinder sig att följa dess regler och för sin egen del ansvara för de kostnader som orsakas av återvinningssystemet.

Pantbetalaren kan ansluta sig till systemet genom en registreringsansökan som riktas till Palpa. I samband med registreringsansökan förbinder sig den sökande att följa dessa regler och för sin egen del ansvara för de kostnader som orsakas av återvinningssystemet för returplastflaskor.

Pantbetalaren förbinder sig att betala de avgifter som fastställs i dessa regler, inklusive Anslutningsavgiften eller alternativt Årsavgiften, och den Garanti som Palpas styrelse på förhand har fastställt innan verksamheten enligt systemet inleds.

När en Pantbetalare ansluter sig till systemet förbinder den sig att godkänna den övervakning och förvaltning som Palpa utför i frågor som gäller återvinningssystemet för returplastflaskor samt ge nödvändiga uppgifter till Palpa som vidarebefordrar dem till myndigheterna på så sätt som föreskrivs i dessa regler.

Palpa godkänner registreringsansökan om Pantbetalaren som ansluter sig till systemet uppfyller de krav som ställs i dessa regler.

4.2 Mottagare

När en Mottagare ansluter sig till Palpas återvinningssystem ska den registrera sig i Palpas datasystem för utbetalning av Pantersättning och Behandlingsersättning. Registreringen sker genom en registreringsansökan som riktas till Palpa. Mottagaren är skyldig att hålla sina uppgifter uppdaterade och anmäla om ändringar till Palpa.

Mottagaren har rätt att själv välja till vilka återvinningssystem den ansluter sig. Anslutningen sker genom att returnera förpackningar i Palpas transportenheter och med Palpas koder. När Mottagaren returnerar förpackningar förbinder den sig att följa reglerna för det ifrågakvarande återvinningssystemet. När Mottagaren returnerar Returplastflaskor förbinder den sig att följa dessa regler och för sin del ansvara för de kostnader som orsakas av återvinningssystemet för returplastflaskor.

När en Mottagare ansluter sig till systemet förbinder den sig att godkänna den övervakning och förvaltning som Palpa utför i frågor som gäller återvinningssystemen samt ge nödvändiga uppgifter till Palpa som vidarebefordrar dem till myndigheterna på så sätt som föreskrivs i dessa regler.

5. PALPAS RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER

Palpa har som upprätthållare och övervakare för återvinningssystemet för returplastflaskor rätt att ta ut en Anslutningsavgift eller alternativt en Årsavgift av Pantbetalarna som ansluter sig till systemet. Palpa har också rätt att in-driva en Återvinningsavgift, Pantavgift och Kodavgift av Pantbetalaren och kräva att Pantbetalaren ställer en Garanti i enlighet med dessa regler.

Palpa kan helt eller delvis återbetala Återvinningsavgiften och/eller Pantavgiften till Pantbetalaren om den inte behövs för att täcka de nödvändiga årliga kostnaderna för upprätthållande av systemet. Avgifterna kan också återbetalas så att man med den del som överskrider de årliga kostnaderna täcker kostnaderna för följande år så att de Återvinningsavgifter och/eller Pantavgifter som uppstår senare kan på motsvarande sätt minskas.

Palpa har som övervakare av återvinningssystemet rätt att få nödvändiga uppgifter om antalet utgivna och mottagna pantförsedda Returplastflaskor av både Pantbetalarna och Mottagarna för statistikföring och rapportering till myndigheterna. Palpas personal eller representanter som skriftligen befullmäktigats av Palpa har rätt att besöka en näringsidkare som har anslutit sig eller håller på sig att ansluta sig till respektive system för att kontrollera och inventera de lager som innehåller Returplastflaskor som hör till systemet. Palpa har rätt att kontrollera transportenheter i fråga om deras innehåll, kvalitet och antal. Palpa är skyldig att inte avslöja enskilda Pantbetalares eller Mottagares eller andra näringsidkares uppgifter som anses vara affärshemligheter till andra än de myndigheter som utövar tillsyn.

Palpa är skyldigt att uppbära avgifter som anknyter till systemet och betala Pantersättningar och Behandlingsersättningar enligt systemet till Mottagarna. Pantersättningarna och Behandlingsersättningarna betalas till Mottagaren utgående från de elektroniska uppgifter som skickats via automaten eller beräkningen av säckarnas innehåll som utförts av Palpa.

Ersättningarna betalas enligt de elektroniska uppgifterna endast under den förutsättningen att Mottagaren har en godkänd elektronisk förbindelse enligt Palpas vid respektive tidpunkt gällande definition. Palpas styrelse beslutar om kraven på den elektroniska förbindelsen. Ersättningar på basis av en beräkning av säckarnas innehåll betalas under den förutsättningen att de har returnerats enligt Palpas anvisningar för manuell retur.

Palpa är skyldigt att betala en Transportersättning till en transportör som samlar in de Returplastflaskor som har returnerats till Mottagaren och vidare levererar dem till Återvinningsoperatören samt rapporterar om antalet transportförpackningar av insamlade Returplastflaskor och transporten av dem på så sätt som fastställs av Palpa. Palpa är dock inte skyldigt att betala Transportersättningar enligt systemet till föraren i klara missbruksfall.

Palpa samlar in uppgifter om importerade och packade Returplastflaskor som hör till systemet. Palpa är också skyldigt att rapportera om returgraden till en tillsynsmyndighet på så sätt som godkännandet av återvinningsssystemet för returplastflaskor och skatteförmånerna eller andra bestämmelser förutsätter.

Palpa är skyldigt att upprätthålla och utveckla återvinningsssystemet för returplastflaskor och dess servicenivå. Palpa har rätt att investera de medel som insamlats genom de betalda avgifterna och ersättningarna i upprätthållandet och vidareutvecklingen av återvinningsssystemet för returplastflaskor. Palpa har rätt att stödja automatisk mottagning av Returplastflaskor i den mån som den anses minska totalkostnaderna för återvinningsssystemet.

Palpas styrelse beslutar om storleken på de Pantavgifter, Anslutningsavgifter, Årsavgifter, Återvinningsavgifter och Kodavgifter som betalas till Palpa och den Garanti som ställs till Palpa och av Palpa utbetalade Pantersättningarna, Behandlingsersättningarna och Transportersättningarna samt om grunderna för hur de fastställs. Besluten gäller tillsvidare, tills Palpas styrelse beslutar annat.

6. PANTBETALARENS RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER

Pantbetalaren har rätt att använda pantförsedda Returplastflaskor och de koder för returplastflaskor som förutsätts i systemet. Dessutom har Pantbetalaren rätt att utnyttja sitt medlemskap i återvinningsssystemet för pantförsedda returplastflaskor i sin marknadsföring samt få en nödvändig utredning av de betalda Pantavgifterna och medlemskapet i systemet med vilken den kan visa myndigheten att den hör till systemet och på så sätt utnyttja skattelättnaden.

Pantbetalaren har dessutom rätt att få tillbaka de betalda Pantavgifterna och Återvinningsavgifterna om de Returplastflaskor som motsvarar de betalda avgifterna inte har sålts och inte returneras som tomma till pantsystemet. Pantbetalaren är skyldig att bevisa att så har skett.

Pantbetalaren är skyldig att i all sin verksamhet följa dessa regler och vid anslutning till systemet betala antingen en Anslutningsavgift eller alternativt en Årsavgift som ersättning för de investeringar som redan gjorts i systemet. Dessutom är Pantbetalaren skyldig att ställa en Garanti till Palpa innan verksamheten enligt systemet inleds för att täcka de ansvar som fastställs i dessa regler och andra ansvar som anknyter till systemet.

Pantbetalaren förbinder sig att senast en (1) månad före import eller utgivning av ett parti av Returplastflaskor registrera EAN-koden, de visuella kännetecknen för Returplastflaskorna och egenskaperna hos flaskan vid Palpa. Returplastflaskornas kännetecken och egenskaper ska motsvara Palpas gällande märkningsanvisningar och specifikationer. Pantbetalaren förbinder sig dessutom att registrera nya godkända koder i systemets kodbank enligt gällande anvisningar. Pantbetalaren är skyldig att betala till Palpa en Kodavgift för registreringen.

Eftersom import och utgivning av returplastflaskor som inte hör till systemet försvårar övervakningen av systemet och orsakar extra kostnader, är Pantbetalaren skyldig att se till att kännetecknen för de returplastflaskor som inte hör till systemet och som importerats eller utgivits av den inte kan blandas ihop med pantförsedda Returplastflaskor som hör till systemet. Pantbetalaren ska se till att sådana Returplastflaskor som har godkänts för Palpas pantsystem och markerats att hör till systemet inte säljs i andra länder eller i s.k. tax-free-butiker.

Pantbetalaren ansvarar för att EAN-koden för de Returplastflaskor som hör till systemet och som den givit ut motsvarar Palpas märkningsanvisningar och att Returplastflaskans utseende är sådant att den utan besvär kan kontrolleras manuellt.

Pantbetalaren är skyldig att betala Pantavgifterna och Återvinningsavgifterna på det bankkonto som har angetts av Palpa senast vid utgivning av Returplastflaskor. Dessutom är Pantbetalaren skyldig att en gång i månaden eller på Palpas begäran anmäla antalet utgivna Returplastflaskor som hör till systemet och lagersaldot till Palpa.

Pantbetalaren ska ställa en Garanti till Palpa för att täcka de ansvar som fastställs i dessa regler och andra ansvar som anknyter till detta system. Storleken på Garantin baserar sig på Pantbetalarens uppskattning om antalet förpackningar som levereras till systemet under året. Storleken på Garantin bestäms enligt de garantitabeller som årligen bekräftas av Palpas styrelse.

7. MOTTAGARENS RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER

En näringsidkare som säljer pantförsedda Returplastflaskor är skyldig att motta pantförsedda Returplastflaskor som hör till systemet från konsumenter. Ersättningarna betalas senast 21 dagar från att Palpa har fått de elektroniska ersättningsuppgifterna eller ersättningsuppgifterna om antalet pantförsedda Returplastflaskor vid beräkningen av innehållet i säckarna som Mottagaren enligt kontrollen har på ett godtagbart sätt mottagit och levererat vidare. Ersättningarna betalas alltid på det bankkonto som Mottagaren har angett.

Mottagaren har rätt att köpa insamlings säckar, lådor, dekal och försändelser för Returplastflaskor som används i systemet från en aktör som separat angetts av Palpa och transporten av dem mot separat ersättning. Dessutom har Mottagaren rätt att få de mottagna Returplastflaskorna levererade av en transportör via eventuell mellanlagring vidare till kontroll vid Återvinningsoperatören. Palpa ansvarar för kostnaderna för transport från en mottagningspunkt till Återvinningsoperatören enligt styrelsens beslut. Mottagaren är skyldig att endast använda av Palpa godkända transportörer av Returplastflaskor.

Mottagaren är skyldig att betala konsumenten den Pant som ingått i produktens pris, när den mottar en hel och ren pantförsedd Returplastflaska som är försedd med fastställda koder och som utan besvär kan identifieras att höra till systemet. Mottagaren ska vara en näringsidkare.

Mottagaren är skyldig att övervaka de Returplastflaskor som returneras och agera för att hindra klara missbruksfall. Mottagaren har rätt att förneka utbetalning av Pant till konsumenten i klara missbruksfall, till exempel när en kod enligt systemet har förfalskats. Palpa är inte heller skyldigt att betala ersättning till Mottagaren om missbruket har varit klart och om Mottagaren borde ha upptäckt det.

Mottagaren är skyldig att på sin egen bekostnad se till att returapparaten har en elektronisk förbindelse till Palpas datasystem som har godkänts av Palpa och överföra till Palpa elektroniskt de uppgifter som definierats i dessa regler. Den elektroniska förbindelsen ska motsvara Palpas vid respektive tidpunkt gällande definition. När Mottagaren mottar Returplastflaskor är den skyldig att packa de pantförsedda Returplastflaskorna i returenheter som fastställts av Palpa och förse dem med mottagningskoder som fastställs av Palpa. Förpackningar som mottagits utan automat räknas inte av Mottagaren utan av Återvinningsoperatören.

Returplastflaskor som inte hör till systemet eller andra orenheter får inte packas i Palpas returenheter eller returneras till Palpas system.

Mottagaren är skyldig att vid förpackning av de mottagna Returplastflaskorna använda de säckar och lådor som Palpa har anvisat och de ska packas fulla och förvaras i torra utrymmen. Mottagaren ska förse säckarna och lådorna den blivit anvisad med en kod som fastställts av Palpa.

Mottagaren är skyldig att se till att det endast finns sådana pantförsedda Returplastflaskor som är försedda med koder enligt systemet i de säckar och lådor som angetts innehålla pantförsedda Returplastflaskor. Mottagaren är dessutom skyldig att se till att returautomaterna servas och tvättas enligt automatverkarnas anvisningar samt ansvara för att de elektroniska dataförbindelserna fungerar. Dataförbindelserna ska motsvara Palpas vid respektive tidpunkt gällande definition.

Mottagaren är skyldig att göra en skriftlig anmälan om upphörande av verksamhet till Palpa, om den avslutar sin verksamhet eller annars är förhindrad att sköta sina skyldigheter i enlighet med systemet. Anmälan ska göras minst en (1) månad innan verksamheten upphör eller genast när det i praktiken är möjligt och till andra delar enligt det förfarande som fastställs i punkt 9. Mottagarens anmälan om upphörande av verksamhet eller anmälan om utträde enligt punkt 9 befriar inte till några delar Mottagaren från de skyldigheter som uppstått för Mottagaren enligt dessa regler eller som uppstår ända till verksamheten eller medlemskapet upphör.

8. VERKSAMHET SOM BRYTER MOT SKYLDIGHETERNA

Om en Pantbetalare som har anslutit sig till systemet inte följer dessa regler eller andra bestämmelser utgivna av Palpa för de aktörer som anslutit sig till systemet, har Palpa rätt att avlägsna Pantbetalarens koder från returautomaterna och förbjuda användningen av sådana visuella kännetecken i sina returplastflaskor som motsvarar kännetecknet för pantförsedda Returplastflaskor eller som kan blandas ihop med det. Palpa har dessutom rätt att förneka godkännande av en sådan Pantbetalarens parti av returplastflaskor till återvinningssystemet för pantförsedda returplastflaskor.

Om Mottagaren försummar sin skyldighet att sörja för att dess returenheter motsvarar anvisningarna, är försedda med koder och endast innehåller pantförsedda Returplastflaskor eller om det antal och innehåll som den har angett eller de märkningar som den har använt inte motsvarar innehållet i returenheten, har Palpa rätt att inte betala Pantersättningar och/eller Behandlingsersättningar till Mottagaren. Returplastflaskor som inte hör till systemet får inte packas i Palpas returenheter eller returneras till Palpas system.

Om Pantbetalaren eller Mottagaren väsentligt bryter mot de skyldigheter som fastställts i dessa regler, ska den part som brutit mot reglerna betala ett avtalsvite på femtiotusen (50.000) euro till Palpa. Om verksamheten som brutit mot skyldigheterna har orsakat Palpa en större skada än avtalsvitet, ska den part som brutit mot reglerna dessutom ersätta det orsakade överstigande beloppet till Palpa som skadestånd. Palpas styrelse beslutar om yrkande på avtalsvite och skadestånd.

Om en näringsidkare som hör till systemet väsentligt bryter mot de skyldigheter som har fastställts i dessa regler eller på ett grovt sätt handlar i strid med sina skyldigheter, har Palpas styrelse rätt att upphäva näringsidkarens rätt att höra till systemet en (1) månad från att anmälan om avsked bevisligen har ställts till näringsidkaren. Vid avskedsfall återbetalas inte de betalda Pantavgifterna, Anslutningsavgifterna, Årsavgifterna, Återvinningsavgifterna och Kodavgifterna osv. till näringsidkaren.

9. UTTRÄDE

En Pantbetalare som har anslutit sig till systemet kan utträda ur systemet inom en (1) månad från att den skriftligen anmält om sitt utträde till Palpa och när försäljningen av de pantförsedda Returplastflaskor som den utgett har upphört. Vid utträdesfall återbetalas inte de Anslutningsavgifter, Årsavgifter, Återvinningsavgifter och Kodavgifter osv. som Pantbetalaren betalat till Palpa. Pantbetalaren är dessutom skyldig att även efter utträde ansvara för alla de kostnader som har orsakats av de pantförsedda Returplastflaskor som den har utgett i systemet.

Mottagaren kan säga upp sitt medlemskap i systemet att upphöra inom en (1) månad från att Palpa har mottagit Mottagarens skriftliga anmälan. Mottagaren är skyldig att sörja för alla sina skyldigheter som uppstår för den enligt dessa regler ända till den tidpunkt dess medlemskap upphör. Även efter att medlemskapet har upphört är Mottagaren skyldig att sörja för alla sina skyldigheter och de kostnader som eventuellt orsakas av dem och som har uppstått innan medlemskapet upphörde.

Genom Palpas styrelses beslut har Palpa rätt att lägga ner systemet inom sex (6) månader från att det skriftligen har anmälts om nerläggande av systemet till Pantbetalarna och Mottagarna.

10. SKILJEKLAUSUL

De tvister som eventuellt orsakas av dessa regler avgörs i den ordning som föreskrivs i lagen om skiljeförfarande. Skiljeklausulen gäller också det avtalsvite som fastställts här. De tvistande parterna kan komma överens om att tvisten avgörs av en skiljeman. Om de tvistande parterna inte når en överenskommelse utser både kändeparten och svarandeparten en medlem till skiljedomstolen och de valda medlemmarna utser en ordförande till skiljedomstolen. Om den andra parten inte utser en skiljeman inom tjugo (20) dagar efter anmodan, eller om medlemmarna i skiljedomstolen inte inom den utsatta tiden kommer överens om ordföranden för skiljedomstolen, utses medlemmen i skiljedomstolen eller ordföranden av Centralhandelskammarens skiljedomsinstitut.

Trots det ovan nämnda har Palpa dock, om det så vill, rätt att hänföra de tvister som orsakas av dessa regler till Helsingfors tingsrätt för avgörande.

11. ÄNDRING AV REGLER

Palpa har rätt att genom eget beslut ändra dessa regler. Ändringen av reglerna ska omedelbart skriftligen anmälas till alla Pantbetalare som registrerat sig i systemet och de nya gällande reglerna ska publiceras på Palpas webbplats (www.palpa.fi). Pantbetalaren och Mottagaren har möjlighet att utträda ur systemet efter att ha fått information om ändringen av reglerna på så sätt som fastställts ovan i punkt 9.

Vid tolkning av reglerna utgår vi från den finska versionen, den svenskspråkiga är endast en översättning